

Avlsplaner inden for malkekvæg

Af Arne Munk, SEGES

MARKED Den økologiske landmand vælger avlsmateriale til sin besætning fra den samme gruppe tyre som sin konventionelle nabo, men det skal der måske laves om på.

Aarhus Universitet har fået et projekt med titlen 'SOBcows', som går ud på at frembringe robuste dyr af malkeracer, som i højere grad er egnede til økologisk produktion. Den nye viden fra genomisk selektion udnyttes til at etablere økologiske avlslinjer på basis af tre eksisterende malkeracer (Holstein, Nordisk Rød og Jersey). Dyrene fra de økologiske linjer kan derved få et bedre avlsmæssigt niveau for sundheds- og velfærdsegenskaber end de konventionelle linjer.

Værdier

Et økologisk avlsmål vil blive defineret for hver af de tre racer. I avlsmålene vil der også indgå ikke-markedsmæssige værdier, som vil blive fastlagt for hver af de tre racer. For at styrke definitionen og skabe ejerskab til de økologiske avlsmål er der nedsat en brugergruppe bestående af otte økologiske mælkeproducenter.

Ved at udvikle økologiske avlslinjer bliver der også mulighed for at fremme udviklingen af nye produkter til gavn for den økologiske branche. Økologisk mælk er som følge af meget græs, hø og græsensilage i foderet karakteriseret ved at have et højere indhold af bestemte sundhedsfremmende fedtsyrer. Genetikken vil formentligt kunne løfte det endnu højere op. Derfor går en anden del af projektet ud på genetisk at undersøge, hvilke køer der producerer mælk med det højeste indhold af disse fedtsyrer.

»Ved at udvikle økologiske avlslinjer bliver der også mulighed for at fremme udviklingen af nye produkter til gavn for den økologiske branche«

Det økologiske marked kan dermed fornyes med produkter, der kan sælges på at være særligt sunde.

Gamle racer

Samtidig skal forskerne undersøge, om der »

ØKOLOGISK NYHEDSBREV | 11

Tema Økologisk avl og forædling

er potentiale for at inddrage de oprindelige malkekvægsracer i den økologiske produktion. Det skal ske ved at undersøge, om mælk fra disse racer adskiller sig fra andre racer, og om der dermed er mulighed for at udvikle nye produkter, der appellerer til særlige segmenter blandt forbrugerne. Projektet vil også anvise bæredygtige metoder til en økologisk nicheproduktion på basis af dyr med specielle genetiske egenskaber, som f.eks. en sundhedsfremmende fedtsyre-sammensætning i mælken. Projektet er et udviklings- og demonstrati-

onsprojekt (GUDP), som løber i perioden fra den 1. oktober 2014 til 30. september 2018. Promilleafgiftsfonden bidrager også til finansieringen. I projektet deltager udover Aarhus Universitet, Viking Genetics, NordGen, RYK, Økologisk Landsforening og SEGES.

Vi håber med projektets udløb at have bevist, at det giver mening at inddrage de tre danske racer i en konventionel og en økologisk linje, og at vi står med forretningskoncepter, som mejerierne har lyst til at bruge.

HUSDYRRACER

Der findes ca. 6.400 forskellige husdyrracer i verden, hvor de 80 pct. består af oprindelige lokale racer. Men de oprindelige racer er under hastig tilbagegang og er ved at blive fortrængt, fordi der igennem de seneste mange år er blevet importeret eller krydset ind med vestlige og mere produktive racer. FAO vurderer således, at en tredjedel af husdyrarterne er i fare for at uddø.

